

Araştırma/Research

DOI: 10.7822/omuefd.1827426

OMÜ Eğitim Fakültesi Dergisi
OMU Journal of Education Faculty
2026, 45(1), xxx-xxx

Mesleki Müzik Eğitimi Alan Başlangıç Düzeyindeki Klasik Gitar Öğrencilerinin Öğrenme Sürecine İlişkin Güçlük Algıları

Merve Nihan ERTEKİN KAYA ¹

Makalenin Geliş Tarihi: 20.11.2025

Yayına Kabul Tarihi: 25.03.2026

Online Yayınlanma Tarihi: 30.06.2026

Etik Kurul Beyanı

*Araştırma için Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu'ndan 30.10.2025 tarihli ve 2025/01-42 karar sayısı ile etik kurul izni alınmıştır

ÖZ

Çalgı eğitimi teknik, bilişsel, devinışsel ve duyuşsal süreçlerin bir arada işlediği çok boyutlu bir öğrenme alanıdır. Klasik gitarın ince motor beceriler, tını duyarlılığı ve sağ-sol el koordinasyonu gerektiren yapısı, bu güçlükleri daha da belirgin hâle getirmektedir. Bu nedenle öğrencilerin teknik gereklilikleri algılayış biçimlerini, zorlayıcı gördükleri unsurları ve bu zorluklarla başa çıkmak için geliştirdikleri stratejileri anlamak, başlangıç düzeyi klasik gitar eğitimi için kritik bir araştırma alanıdır. Bu araştırma, temel düzeyde klasik gitar öğrenen öğrencilerin çalgıya ilişkin teknik ve müzikal zorluklara yönelik algılarını incelemeyi amaçlamaktadır. Araştırma nitel araştırma yöntemlerinden temel yorumlayıcı nitel desen çerçevesinde yürütülmüştür. Araştırmanın katılımcularını bir devlet üniversitesinde mesleki müzik eğitimi almakta olan sekiz klasik gitar öğrencisi oluşturmaktadır. Araştırma verileri yarı yapılandırılmış görüşme formu ile toplanmış ve tematik olarak analiz edilmiştir. Araştırmada öğrencilerin klasik gitar çalma sürecinde yaşadıkları güçlük deneyimleri dört ana tema çerçevesinde şekillenmiştir. Bu temalar teknik güçlükler, müzikal güçlükler, psikolojik güçlükler ve çalışma alışkanlıklarına ilişkin güçlüklerdir. Araştırma sonuçları öğrencilerin klasik gitar öğrenme deneyimlerinin hem teknik ve müzikal boyutta hem de psikolojik ve çalışma alışkanlıklarına ilişkin boyutlarda güçlükler ile şekillendiğini ortaya koymuştur. Bu sonuçlar, başlangıç düzeyi gitar eğitiminde teknik çalışmaların, öz-düzenlemeyi ve bireysel çalışma farkındalığını destekleyen öğretim düzenlemeleriyle birlikte yapılandırılmasının öğrenme sürecindeki güçlükleri azaltabileceğini göstermektedir.

Anahtar Sözcükler: Çalgı eğitimi, Klasik gitar eğitimi, Algılanan güçlükler, Çalışma alışkanlıkları.

¹ Doktor Öğretim Üyesi, Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, mervenihan.ertekin@gop.edu.tr, 0000-0002-1775-5640.

Beginner-Level Classical Guitar Students' Perceptions of Learning Difficulties in Higher Music Education

Published: 30.06.2026

Instrument education is a multidimensional learning domain in which technical, cognitive, psychomotor, and affective processes operate simultaneously. The structure of the classical guitar – requiring fine motor skills, timbral sensitivity, and right-left hand coordination – makes these challenges even more pronounced. Therefore, understanding how students perceive technical demands, which elements they find difficult, and the strategies they develop to cope with these difficulties is critical for beginner-level classical guitar education. This study aims to examine beginner-level classical guitar students' perceptions of technical and musical difficulties related to the instrument. The study was conducted within the framework of a basic interpretive qualitative design. The participants consisted of eight classical guitar students enrolled in a professional music education program at a public university. Data were collected through a semi-structured interview form and analyzed thematically. Findings revealed four main themes characterizing students' difficulty experiences during the classical guitar learning process: technical difficulties, musical difficulties, psychological difficulties, and difficulties related to practice habits. The results indicate that students' classical guitar learning experiences are shaped by challenges not only in technical and musical domains but also in psychological processes and practice-related behaviors. These results indicate that structuring technical practice in beginner-level guitar education alongside instructional arrangements that support self-regulation and awareness of individual practice may reduce difficulties experienced in the learning process.

Keywords: Instrumental education, Classical guitar education, Perceived difficulties, Practice habits.

GİRİŞ

Çalgı eğitimi teknik, bilişsel, devinişsel ve duyuşsal süreçlerin iç içe geçtiği karmaşık bir öğrenme alanı olarak tanımlanmaktadır (Hallam, 2001; McPherson ve Zimmerman, 2002). Bu çok boyutlu yapı, çalgı öğrenme sürecinde teknik becerileri geliştirmenin yanı sıra bilişsel becerilerin, devinişsel kontrolün ve duyuşsal süreçlerin bir arada çalıştığı bütünsel bir öğrenme alanı ihtiyacı ortaya çıkarmaktadır. Hallam (2018, s. 102) herhangi bir çalgıda orta düzeyde bir uzmanlık seviyesine ulaşarak performans, yorumlama ve beraber çalma gibi müzikal yönlere odaklanma becerileri geliştirilebilmesi için özverili ve sürekli bir pratik gerektiğini vurgulamıştır.

Duke ve Byo'ya (2018: 172) göre çalgı çalmanın temeli, vücut ve çalgının dengeli ve rahat bir pozisyonda tutulması, doğru ton ve entonasyon, nota ve ritim doğruluğu, net artikülasyon, dinamik nüansları kullanabilme ve etkileyici bir tını üretebilme gibi birbiriyle ilişkili becerilerden oluşmaktadır. Bu temel bileşenlerin her biri, özellikle başlangıç düzeyindeki öğrenciler için hem teknik hem de bilişsel açıdan ayrı bir güçlük alanı oluşturmaktadır. Öğrenciler doğru sesleri bulmaya, sabit tempoyu korumaya, notayı takip etmeye odaklanmışken aynı zamanda bedensel rahatlığı, doğru el pozisyonlarını ve tını kalitesini korumaya çalışmaktadır. Öğrencilerin çalgı çalma sırasında başa çıkmaları gereken bu çoklu görevler, algısal-bilişsel yükü artırmakta ve özellikle temel düzeyden orta düzeye geçiş seviyesinde zorluk algısını derinleştirmektedir (Huovinen vd., 2018; Chun, 2022).

Literatür incelendiğinde çalgı çalmaya ilişkin zorlukların teknik konuların yanı sıra çalışma alışkanlıkları ve stratejilerin eksikliği ile duyuşsal süreçlerin etkisinden de kaynaklandığı görülmektedir. Çalışma alışkanlıkları ve stratejilerine odaklanan çalışmalar, özellikle başlangıç ve orta düzeydeki öğrencilerin evde çalışma süreçlerinde hedef belirleme, çalışmayı planlama, hataları fark ederek düzeltme ve geribildirimden yararlanma gibi becerilerde zorlandıklarını; plansız, tekrar temelli ve çoğu zaman hataları göz ardı eden çalışma biçimlerinin ilerlemeyi yavaşlattığını ortaya koymaktadır (Pike, 2017; Lebler, 2006; Qin vd., 2025). Ayrıca, bireysel öz-düzenlemeyi destekleyen ekran geribildirimi, işbirlikçi çalışma düzenekleri ve istasyon dönüşümlü öğrenme modellerinin, öğrencilerin motivasyonunu ve çalgı çalışmaya katılımını artırarak bu güçlükleri kısmen hafifletebildiği belirtilmektedir (Qin vd., 2025; Merrick ve Johnson, 2024).

Araştırmalar, özellikle düşük müzik performans öz-yeterliği, yüksek performans kaygısı, yetersiz sosyal destek algısı ve olumsuz benlik değerlendirmelerinin, enstrüman çalmaya ilişkin görevlerin daha zorlayıcı ve tehdit edici olarak algılanmasıyla ilişkili olduğunu ortaya koymaktadır (Alzugaray vd., 2020; McPherson ve McCormick, 2006; Miranda, 2019; Zhang ve Jenatabadi, 2024). Bu çalışmalar, çalgı performansına yönelik öz-yeterlik algısının ve duygusal başa çıkma becerilerinin güçlendirilmediği durumlarda, teknik gereklilik düzeyi aynı kalsa dahi öğrencilerin zorluk algısının artabildiğine işaret etmektedir.

Literatürde ortaya konan bu bulgular, çalgı öğrenme sürecindeki zorlukların yalnızca çalgıya özgü teknik becerilerden değil, aynı zamanda öğrencilerin çalışma alışkanlıkları ve duyuşsal süreçlerinden de etkilendiğini göstermektedir. Klasik gitar, yüksek tını duyarlılığına sahip, sağ-sol el koordinasyonu gerektiren, ince motor hareketler ile tınının şekillendiği ve doğru ton üretmenin işitsel ayırım yapabilmeye ile hassas motor becerilerin bir arada kullanıldığı bir çalgı olarak yeni başlayanlar için bilişsel olarak zorlayıcı ve önemli ölçüde algısal öğrenme gerektiren bir enstrümandır (Traube ve Lavoie, 2008). Çalgıya ilişkin teknik gereklilikler, doğru tempo ve ritmik yapıların kullanılması, müzikal ifade, yorumlama ve cümleme gibi unsurlar bir arada ele alındığında temel düzeydeki öğrenciler için pek çok zorluk oluşmaktadır.

Literatürde klasik gitar öğrenme sürecinde yaşanan zorluklar çoğunlukla belirli teknik sorunlar, çalışma stratejileri ya da performans kaygısı gibi değişkenler üzerinden incelenmiş; bu zorluklar genellikle öğretmen değerlendirmeleri veya performans çıktıları temelinde ele alınmıştır (Heijink ve Meulenbroek, 2002; Ward, 2011; Canbulut ve Okay 2021; Ramjattan, 2022; Öztutgan vd., 2023; Mercado, 2024). Özellikle başlangıç düzeyindeki klasik gitar öğrencilerinin öğrenme sürecinde karşılaştıkları güçlükleri kendi algıları ve deneyimleri üzerinden bütüncül biçimde ele alan çalışmaların sınırlı olduğu görülmektedir. Bununla birlikte, üniversite düzeyinde mesleki müzik eğitimi alan öğrencilerin başlangıç düzeyinde yaşadıkları öğrenme güçlüklerini bilişsel, duyuşsal ve öz-düzenleyici boyutlarıyla birlikte nasıl anlamlandırdıklarına ilişkin bulgular da literatürde yeterince yer almamaktadır.

Bu araştırma, üniversite düzeyinde mesleki müzik eğitimi alan ve klasik gitara mesleki eğitim bağlamında başlangıç yapan öğrencilerin, teknik ve müzikal becerilerinin başlangıç aşamasında olduğu öğrenme sürecinde karşılaştıkları zorlukları, öğrenci algıları ve deneyimleri temelinde ele alarak literatürdeki boşluğa katkı sunmayı amaçlamaktadır. Öğrencilerin teknik ve müzikal zorlukları nasıl tanımladıklarının, bu zorluklara hangi anlamları yüklediklerinin ve bu deneyimlerin hangi bilişsel ve duyuşsal unsurlar tarafından şekillendirildiğinin ortaya konulması; başlangıç düzeyi gitar eğitiminde öğretim süreçlerinin öğrencilerin gerçek öğrenme deneyimlerine daha duyarlı biçimde yapılandırılmasına katkı sunabilecektir.

Bu doğrultuda araştırmanın amacı, temel düzeyde klasik gitar öğrenen öğrencilerin gitar öğrenme sürecinde karşılaştıkları teknik ve müzikal zorluklara ilişkin algılarını ortaya koymaktır. Araştırmanın problem cümlesi: "Üniversite düzeyinde mesleki müzik eğitimi alan ve klasik gitara başlangıç düzeyinde deneyime sahip öğrenciler, gitar öğrenme sürecinde karşılaştıkları zorlukları nasıl deneyimlemekte, bu zorluklara hangi anlamları yüklemekte ve bu deneyimleri hangi unsurlar şekillendirmektedir?" olarak belirlenmiştir.

YÖNTEM

Araştırma Modeli

Bu araştırma nitel araştırma yöntemlerinden temel yorumlayıcı nitel desende yürütülmüştür. Temel yorumlayıcı nitel çalışmalar, katılımcıların belirli bir olguya, deneyime veya sürece ilişkin anlamlarını ortaya çıkarmayı ve bu anlamları araştırmacı tarafından tümevarımsal bir süreçle yorumlamayı amaçlar. Bu araştırma deseninde çalışmanın odağı katılımcıların incelenen durumu nasıl

anlamlandırdıklarını ve bu deneyimlere ilişkin bakış açılarını derinlemesine betimlemektir (Merriam, 2002: 6).

Bu araştırmada ise, gitar öğrenme sürecinde öğrencilerin teknik ve müzikal konularda algıladıkları zorlukları, bu zorlukları nasıl deneyimlediklerini ve bu deneyimleri hangi anlamlarla ilişkilendirdiklerini derinlemesine betimlemek amaçlanmıştır.

Çalışma Grubu

Araştırma katılımcıları, bir devlet üniversitesinin Müzik Eğitimi Anabilim Dalı (Müzik Öğretmenliği Lisans Programı) kapsamında öğrenim gören, ana çalgısı klasik gitar olan, müfredat içinde yer alan Bireysel Çalgı Eğitimi-Gitar derslerine devam eden temel düzeyde 8 öğrenciden oluşmaktadır. Bu çalışmada “temel düzey” kavramı, katılımcıların üniversite düzeyinde mesleki müzik eğitimi kapsamında klasik gitar eğitimi almaya başlamış olmalarını, klasik gitarla ilk kez üniversite sürecinde ya da lisans öğrenimi öncesinde sınırlı bir deneyimle tanışmış olmalarını ve gitar çalma becerilerinin teknik ve müzikal açıdan başlangıç aşamasında bulunmasını ifade etmektedir. Öğrencilerin 2’si kadın, 6’sı erkek öğrenci olup yaş aralıkları 19-22 arasında değişmektedir.

Katılımcılar amaçlı örnekleme yöntemiyle seçilmiştir. Amaçlı örnekleme, araştırma sorusunu aydınlatabilecek ve incelenen olgunun derinlemesine anlaşılmasına katkı sağlayabilecek bireylerin, olayların ya da ortamların araştırmacı tarafından bilinçli ve seçici bir şekilde belirlenmesi sürecidir (Creswell, 2013: 292).

Veri Toplama Araçları

Araştırma verileri araştırmacı tarafından hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme formu aracılığıyla toplanmıştır. Formda yer alan sorular, öğrencilerin klasik gitar öğrenme sürecine ilişkin kişisel deneyimlerini, karşılaştıkları güçlükleri ve bu güçlüklerle başa çıkma biçimlerini kendi ifadeleriyle aktarmalarını sağlayacak şekilde açık uçlu olarak yapılandırılmıştır. Öğrencilerin çalma sürecinde zorlayıcı buldukları durumları, öğrenme süreçlerini nasıl anlamlandırdıklarını ve çalışma pratiklerine ilişkin farkındalıklarını ortaya çıkarmayı amaçlayan sorular, müzik ve çalgı eğitimi alanında çalışan iki doçent ve Türk dili alanında bir bilim uzmanının görüşleri doğrultusunda içerik ve dil açısından düzenlenmiştir.

Görüşme Süreci

Veriler, araştırmaya katılan her bir öğrenciyle bireysel olarak gerçekleştirilen görüşmeler aracılığıyla toplanmıştır. Görüşmeler, öğrencinin kendini rahat hissedebileceği bir ortamda ortalama 30 dakika sürmüş ve katılımcıların izni dahilinde ses kaydı alınmıştır. Görüşme soruları, öğrencilerin gitar öğrenme sürecine ilişkin deneyimlerini ayrıntılı biçimde ifade edebilmelerine olanak sağlayacak biçimde yapılandırılmıştır.

Görüşme öncesinde öğrencilere çalışmanın amacı açıklanmış, katılımlarının gönüllülük esasına dayandığı, verdikleri yanıtların gizli tutulacağı ve görüşmenin katılımcının ders başarısını veya öğretmenle ilişkisini hiçbir şekilde etkilemeyeceği açıkça belirtilmiştir. Araştırmacının aynı zamanda katılımcıların dersini yürüten öğretim elemanı olması nedeniyle, olası güç ilişkisi ve sosyal beğenirlik etkisini azaltmak amacıyla, görüşmelerin notlandırma sürecinden bağımsız olarak yürütüleceği, hiçbir akademik yaptırım ya da ödülle ilişkilendirilmeyeceği ve verilerin anonim biçimde raporlanacağı özellikle vurgulanmıştır. Bu süreç, öğrencilerin deneyimlerini özgürce ve içtenlikle ifade etmelerine olanak sağlamıştır.

Verilerin Analizi

Görüşmeler tarafından elde edilen veriler araştırmacı tarafından tekrar dinlenerek yazıya geçirilmiş bu verilerin doğruluğu bağımsız bir araştırmacı tarafından kontrol edilmiştir. Elde edilen veriler tekrar

edilen örüntüleri, ortak tema ve anlamları belirlemek amacıyla tümevarımsal olarak tematik analize tabi tutulmuştur.

Etik Kurul İzin Bilgileri

Yapılan bu çalışmada “Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi” kapsamında uyulması belirtilen tüm kurallara uyulmuştur.

Etik Değerlendirmeyi Yapan Kurul Adı: Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi İnsan Araştırmaları Etik Kurulları

Etik Değerlendirme Kararının Tarihi: 30.10.2025

Etik Değerlendirme Belgesi Sayı Numarası: 01-42

BULGULAR

Araştırmada yapılan görüşmeler ile elde edilen veriler doğrultusunda dört temaya ulaşılmıştır. Bu temalar teknik zorluklar, müzikal zorluklar, psikolojik zorluklar, çalışma alışkanlıkları ve öğrenmeye ilişkin farkındalıklar olarak adlandırılmıştır. Her bir tema, öğrencilerin deneyimlerini açıklayan alt temalarla desteklenmiş, aşağıdaki Şekil 1’de temalar ve alt temalar bütüncül bir şekilde gösterilmiştir.

Teknik Güçlükler	Müzikal Güçlükler	Psikolojik Güçlükler	Çalışma Alışkanlıklarına İlişkin Güçlükler
<ul style="list-style-type: none"> •Duruş, tutuş ve oturuş •Sağ ve sol el tekniği •Nota okuma ve çokseslilik 	<ul style="list-style-type: none"> •Ritim-tempo kontrolü •Müziksel ifade ve yorum 	<ul style="list-style-type: none"> •Performans kaygısı ve öz güven •Motivasyon •Duygusal düzenleme ve baş etme stratejileri 	<ul style="list-style-type: none"> •Çalışma düzeni ve zaman kullanımı •Bireysel çalışmayı destekleyen dijital araç kullanımı

Şekil 1. Tema ve alt temalar

Teknik Güçlükler

Temel düzeydeki klasik gitar öğrencilerinin görüşleri teknik güçlükler temasında üç alt tema altında toplanmıştır. Bu alt temalar *duruş, tutuş ve oturuş*; *sağ ve sol el tekniği*; *nota okuma ve çokseslilik* olarak adlandırılmıştır. Bu alt temalara ilişkin kodlar ve görüş bildiren öğrenci sayısı aşağıda yer alan Tablo1’de gösterilmiştir.

Tablo 1.

Teknik güçlüklerle ilişkin alt temalar, kodlar ve öğrenci sayıları

Alt tema	Kodlar	Öğrenci Sayısı
Duruş, tutuş, oturuş	Gitarın kayması, ayaklık alışkanlığı, bilek pozisyonu, bel ağrısı, el ayarlama	8
Sağ ve sol el tekniği	i-m-a parmak koordinasyonu, bare, parmak açıklığı, kuvvet dengesi, arpej geçişleri, sol elin konumu	7
Nota okuma ve çokseslilik	Parti takibi, ritmik karmaşa, notaların isimlerini yazma, çok sesli nota okuma, solfej ile çözümleme	8

Öğrencilerin büyük çoğunluğu klasik gitarı fiziksel olarak doğru konumlandırma ve vücut dengesini sağlama sürecinde zorlandıklarını belirtmiştir. Ayaklık alışkanlığı, bilek pozisyonu ve gitarın gövdesini sabitleme gibi konular, en sık dile getirilen sorunlardır. Ö1 bu durumu: “Gitar kayıyor mu, çok mu kuvvet uyguluyorum diye sürekli düşünüyorum” sözleriyle aktarıırken, Ö2 yanlış çalışma alışkanlıklarını: “Ayaklık

hep sağ bacağımdaydı, sola çekince çok yabancıladım” ifadelerini kullanmıştır. Benzer biçimde Ö3: “Bileğimi doğru pozisyonunda tutmakta zorlanıyordum”, Ö4 ise: “Ayaklık açısı oturana kadar bel ağrısı yaşadım” diyerek gitar çalmada duruş, tutuş ve oturuşa alışma sürecinin zaman aldığını vurgulamıştır.

Bu ifadeler, öğrencilerin teknik güçlükleri yalnızca mekanik sorunlar olarak değil, bedensel farkındalık geliştirme sürecinin bir parçası olarak deneyimlediklerini göstermektedir. Başlangıç düzeyinde doğru duruş ve tutuşun henüz otomatikleşmemiş olması, öğrencilerin dikkat kaynaklarını bedensel kontrol üzerine yönlendirmelerine neden olmakta; bu durum da hem teknik hem de müzikal süreçlerde bilişsel yükü artırmaktadır.

Sağ ve sol el tekniği alt temasında ise öğrencilerin büyük bölümü teknik davranışların eşgüdüm gerektiren karmaşık yapıya sahip olduğunu bildirmişlerdir. Sağ elde parmakların koordinasyonlarının sağlanması ve vuruş dengesi konularındaki zorluklar ön plana çıkarken sol elde bileğin konumu, bare tekniği ve parmak esnekliği sıklıkla vurgulanmıştır. Ö6: “Sağ el tekniklerinde zorlanıyorum; doğru yapamazsam her şeye yansıyor” ifadesi ile doğru teknik kullanımının performansa etkisine vurgu yaparken Ö7 ise: “çalıştığım esere ya da etüde göre sağ elde bir parmağım kuvvetli çalarak ezgiyi duyururken aynı anda kullandığım diğer parmakları daha hafif çalarken kullanmam gerekiyor, bu zorlayıcı.” Sözleri ile sağ eldeki kuvvet dengesinin zorlayıcı yönüne işaret etmiştir. Parmak esnekliği konusunda ise Ö1: “Parmaklarım o kadar esnek değilmiş, fark etmemiştim”; Ö3: “Parmaklarım kaskatı kesiliyor, hareket ettiremiyorum” sözleri ile deneyimlerini paylaşmıştır. Öğrencilerin ifadeleri teknik becerilerin yalnızca mekanik nitelikte olmadığını aynı zamanda müzikal ifadelerdeki önemini de fark etmiş olduklarını göstermektedir. Öğrencilerin ifadeleri teknik alt yapının önemini kavradıklarını da göstermektedir. Ö3: “Eserden çok bol bol etüt çalışmalıyım, ilerlememi sağlayacak olan çalışma bu” sözleri ile bu farkındalığını dile getirirken Ö7 de: “teknik çalışmaları doğru ve hocama danışarak yapmanın ne kadar önemli olduğunu biliyorum.” sözleri ile istikrarlı bir şekilde doğru teknik ile çalışmanın önemini vurgulamıştır.

Öğrencilerin bu farkındalığı teknik çalışmayı zorunlu bir çalışma alanı olarak görmek yerine müzikal ifadeyi yansıtılmalarını sağlayacak bir anahtar olarak görmeye başladıklarına işaret etmektedir. Başlangıç düzeyinde yaşanan bu farkındalık yüzeysel bir alıştırma tekrarının yerine bilinçli ve amaçlı bir teknik çalışma yaklaşımının göstergesi olarak yorumlanabilir.

Nota okuma ve çokseslilik alt temasında tüm öğrenciler gitar öğrenme sürecinin en karmaşık yönlerinden biri olarak nota okuma becerisine vurgu yapmışlardır. Gitarın çoksesli yapısı ise alt ve üst partilerin aynı anda okunması becerisini gerektirdiği için öğrencilerin bilişsel yükünü artırmıştır. Gitarın çok sesli doğası nedeniyle alt ve üst partilerin eş zamanlı takibi, özellikle başlangıç düzeyinde bilişsel yükü artırmıştır. Ö1: “notaların yerlerini hatırlamakta zorlanıyorum” ifadesini kullanarak yaşadığı zorluğu ifade ederken Ö2: “kısa bir süre bile ara verdiğimde unutabiliyordum notaları” sözleriyle nota okumanın sürekli tekrar edilerek geliştirilebilecek bir beceri olduğunu vurgulamıştır. Ö5 ise: “notaların ismini üzerine yazdım, bu yardım etti ama kısa bir süre sonra buna gerek duymadım” diyerek uyguladığı stratejinin nota okumaya ilişkin zorluğu aşmasına yardımcı olduğunu ifade etmiştir. Ö4 ise: “Gitar notası karışık; alt ve üst partiyi aynı anda takip etmek zor” diyerek çoksesli yapının zorluklarına değinmiş bunun yanı sıra notaları öğrenme sürecini bir dil öğrenmeye benzettiğini: “Nota okumayı iyi düzeyde başaran arkadaşlarım var. Müziği kendi dilleri gibi konuşup anlayabiliyorlar bir notaya baktıkları zaman. Ben hala sorun yaşıyorum.” sözleri ile ifade etmiştir.

Nota okuma ve çokseslilikle ilgili güçlükler enstrüman çalmanın doğası gereği bilişsel eşzamanlılığın gereklilik olmasından kaynaklanmaktadır. Öğrenciler de nota okuma becerisinin hem bilişsel hem de görsel-motor davranışları bir arada kullanmayı gerektiren bir uyum süreci olduğu yönüne vurgu yapmışlardır. Aynı anda nota takibi, seslerin kontrolü ve ellerin koordinasyonunu yönetmek öğrencilerin dikkat kapasitesini zorlamakta ve öğrenme sürecinde güçlükler neden olmaktadır.

Müzikal Güçlükler

Öğrenciler klasik gitar öğrenme süreçlerinde yaşadıkları müzikal güçlüklerle ilişkin görüş bildirmişlerdir. Bu görüşler ritim-tempo kontrolü ve müzikal ifade ve yorum alt temaları altında incelenmiştir. Bu alt temalara ilişkin kodlar ve görüş bildiren öğrenci sayısı aşağıda yer alan Tablo 2’de gösterilmiştir.

Tablo 2.

Müzikal güçlüklerle ilişkin alt temalar, kodlar ve öğrenci sayıları

Alt tema	Kodlar	Öğrenci Sayısı
Ritim-tempo kontrolü	Metronomsuz çalışma, tempo sabitlemede güçlük, ölçü ve tartım karışıklığı, sabırsızlık	7
Müzikal İfade ve Yorum	Dinamik kontrolü, vurgu, cümleme, duygusal aktarım, notaya sadakat, özgün yorum farkındalığı	8

Araştırma bulguları ritim ve tempo kontrolünün öğrenciler tarafından zorlayıcı bir müzikal beceri olarak görüldüğünü ortaya koymuştur. Temel düzeydeki öğrenciler metronom kullanarak düzenli çalışma alışkanlıklarının bulunmadığını belirterek bu durumun ritim ve tempo kontrolü becerilerine olumsuz etki ettiğini ifade etmişlerdir. Ö4: *“Genelde metronomsuz çalışıyorum... sanırım metronom kullansam daha iyi olurdu,”* ifadesi ile bu durumu dile getirmiştir. Ö6 ise yavaş çalışma konusunun zorlayıcı yanını: *“Sabırsızım, hep parçanın kendi temposunda çalmak istiyorum, ama hata yapıyorum. Metronom ile yavaş çalışmalıyım. Özellikle egzersiz yaparken kendimi kontrol etmemin yolu bu.”* sözleri ile ifade etmiştir. Ö2 ise ritmik yapıları çalıştığı süreçte dışsal denetime duyduğu ihtiyacı: *“Bir gözlemci uyarmazsa ritmik yapıları yanlış çalışıyorum. Çoğu zaman hatamı fark etmeyip sonraki hafta başa dönmek zorunda kalıyorum”* diyerek dile getirmiştir. Ö5 ise: *“ilk defa gördüğüm ritmik yapılarda zorlanıyorum. Derslerde yeterince öğrenememişsem eserin videosunu izleyerek notayı takip ediyorum. Bu sırada birim vuruşu vuruyorum”* sözleri ile ritim çalışmalarını için geliştirdiği çalışma yöntemlerini ifade etmiştir.

Bu ifadeler öğrencilerin ritim ve tempo kontrolündeki zorlukları aşmada metronom ile çalışmanın önemini fark ettiklerini göstermektedir. Aynı zamanda öğrencilerin ritim ve tempo kontrolünde içsel bir zaman algısını henüz geliştiremediklerini ve dışsal düzenleyicilere ihtiyaç duydukları görülmektedir. Başlangıç düzeyinde oldukça önemli olan bu dışsal destekler hataların fark edilmesinde geç kalınmasına ve öğrenme sürecinde sorunların yaşanabilmesine yol açabilmektedir.

Öğrencilerin ifadeleri doğrultusunda ulaşılan ikinci alt tema müzikal ifade ve yorum olmuştur. Öğrenciler teknik beceri kazandıkça müzikal ifadenin önemini de fark ettiklerini fakat aktarmak istedikleri duyguları ses aracılığıyla ifade etme konusunda zorlandıklarını belirtmişlerdir. Ö3: *“Bazen çok hissediyorum ama ses çıkmıyor; dengesini kuramıyorum,”* diyerek duygusal yoğunluk ile teknik kontrol arasındaki gerilimi özetlemiştir. Ö7: *“p parmağım kuvvetliyen diğer parmaklarımın daha hafif çalması gerekiyor, zor oluyor,”* ifadesiyle teknik dengesizliğin müzikal ifadeye doğrudan yansıdığını belirtmiştir. Benzer biçimde Ö6: *“Nüans olmadıktan sonra benim için çalınmış sayılmıyor,”* diyerek müzikal ifadeyi yalnızca süsleme değil, icranın özü olarak değerlendirmiş ancak *“gitarıda müzikal ifadeleri yapmak çok zor. Beynimi birkaç parçaya bölmek zorunda kalıyorum. Sol elde uyguladığım kuvvet, diğer tellere dokunmamak, sağ elde her parmakta farklı kuvvet uygulamak. Hepsini bir anda düşünmek zor”* sözleri ile müzikal ifade ve yorumlama konusunda gitarıda yaşadığı zorlukları dile getirmiştir. Ö2: *“Kendi seçtiğim eserse nüans yaparken uçarım mutluluktan, ama zorunluluktan yaptığımda zevkli olmuyor,”* diyerek eser ile kurduğu duygusal bağın yorum ve müzikal ifade gücünü artırdığını ifade etmiştir.

Elde edilen tüm bu bulgular, müzikal ifade ve yorumun temelde teknik yeterlik üzerinde temellendiğini göstermekle birlikte öğrencilerin yalnızca doğru notaları çalmanın ötesine geçerek müzik aracılığıyla kendilerini ifade etme yönünde bir arayış içinde olduklarını ortaya koymaktadır. Ayrıca öğrenciler müzikle kurdukları ilişki derinleştikçe, kendileriyle bağlantı kurma ve duygusal ifadelerini ses aracılığıyla aktarma becerilerini de geliştirdiklerini ifade etmiştir.

Psikolojik Güçlükler

Yapılan görüşmelerde öğrenciler klasik gitar öğrenme sürecinde yaşadıkları psikolojik güçlükleri de ifade etmişlerdir. Bu temaya ait alt temalar performans kaygısı ve öz güven, motivasyon, duygusal düzenleme ve baş etme stratejileri olarak adlandırılmıştır. Bu alt temalara ilişkin kodlar ve görüş bildiren öğrenci sayısı aşağıda yer alan Tablo 3'te gösterilmiştir.

Tablo 3.

Psikolojik güçlüklerle ilişkin alt temalar, kodlar ve öğrenci sayıları

Alt temalar	Kodlar	Öğrenci Sayısı
Performans Kaygısı ve Öz Güven	Sınav ve sahne heyecanı, ellerin titremesi, hazırlık düzeyi-kaygı ilişkisi, öz güven eksikliği veya artışı	7
Motivasyon	Sıkılma, tükenmişlik, çalışmaya isteksizlik, sabır, duyuşsal dayanıklılık, sevilen eserlerle motive olma	8
Duygusal Düzenleme ve Baş Etme Stratejileri	Mola verme, sevilen parçaları çalma, öğretmen/akran desteği, içsel rahatlatma yolları	7

Klasik gitar öğrenme süreci, öğrencilerin ifadelerine göre yalnızca teknik becerilerden ibaret değildir; duygusal dayanıklılık, öz güven ve motivasyonun sürekli olarak sınındığı bir süreçtir. Öğrencilerin büyük çoğunluğu, performans sırasında yaşadıkları kaygı, çalışmayı sürdürme konusundaki motivasyon dalgalanmaları ve duygusal iniş çıkışlarla başa çıkma stratejilerinden söz etmiştir. Öğrenciler performans kaygısının sınav sırasında arttığını ifade etmiş, kaygının düzeyini ise genellikle hazırlık düzeyi ve kendine güvenle ilişkilendirilmiştir. Ö1: "Sınavda ellerim titriyordu, dışarıda çaldığımda hiç titremiyordum" diyerek performans koşullarının etkisini belirtmiştir. Benzer biçimde Ö3: "Sınav komisyonunda o kadar heyecanlandım ki eser eser olmaktan çıktı" ifadesiyle kaygının müzikal ifadeyi nasıl bastırıldığını aktarmıştır. Ö8 ise: "Sakinleştirici almayı düşündüm, elim titriyordu" diyerek kaygının fiziksel belirtilerini dile getirmiştir. Ö5, öz güvenin hazırlık düzeyi ile birlikte arttığını: "Çok çalışınca sahne korkum kalmıyor"; Ö7 ise: "Çalıştığımı bildiğimde hata yapsam da umurumda olmuyor" sözleriyle ifade etmiştir. Ö7 aynı zamanda: "Sahnede mutluluktan heyecanlanıyorum" sözleri ile heyecanı olumlu bir deneyim olarak tanımlamıştır.

Öğrencilerin ifadeleri performans kaygısını öğrenme sürecinin bir parçası olarak sınav deneyimleri, değerlendirilme algısı ve hazırlık düzeyleri ile ilişkili bir deneyim olarak algıladıklarını göstermektedir. Ancak yeterli hazırlık ve öz güvenin kaygıyı işlevsel bir hale getirebildiği de öğrencilerin ifadelerinde öne çıkmaktadır. Buna göre performans kaygısının öğrenme sürecinde bir engel olarak değil, öğrencinin öz yeterlik algısına bağlı olarak dönüştürülmeye açık bir deneyim olduğu düşünülebilir.

Motivasyon, öğrencilerin öğrenme sürecinde en çok dalgalanan psikolojik boyut olarak öne çıkmıştır. Öğrencilerin sıklıkla dile getirdiği durumlar başlamakta zorlanma, çabuk vazgeçme ve sıkılma olmuştur. Ö2: "Motivasyonum çok çabuk kayboluyor."; Ö1: "hemen bir tükenmişlik durumu oluyor." ifadelerini kullanırken Ö6: "bir eseri dinleyip beğendiğimde gitara dört kolla sarılıyorum"; Ö8: "bir parçayı bitirmek beni motive ediyor." sözleri ile sevilen eserleri çalmanın ve başarı hissini motivasyonu artırdığını ifade etmişlerdir. Öğrencilerin motivasyon alt temasında sıklıkla vurguladıkları sabır, motivasyonun sürekliliğini destekleyen bir duyuşsal dayanıklılık göstergesi olarak ele alınmıştır. Öğrenciler sabrı, öğrenme sürecinin zaman alıcı ve tekrar gerektiren yapısıyla baş edebilmeyi sağlayan içsel bir tutum olarak tanımlamışlardır. Ö7'nin: "Sabırlı ol; teknik doğru olursa on eseri birden çalabilirsin" ve Ö5'in: "Sabretmeyince olmuyor, süreç daha da uzuyor" ifadeleri, sabrın motivasyonun korunması ve teknik ilerlemenin sürdürülebilmesiyle ilişkili bir duyuşsal dayanıklılık biçimi olarak deneyimlendiğini göstermektedir. Ö3'ün "Teknikten sıkılsam da vazgeçmem; sabrediyorum, temelimi sağlam atmamı sağlıyor" sözleri de bu durumu desteklemektedir.

Öğrencilerin bu ifadeleri motivasyonun öğrenme sürecine ve yaşadıkları deneyimlere göre şekillenen bir süreç olduğunu göstermektedir. Sevilen eserlerle çalışma ve tamamlanmışlık hissi gibi olumlu deneyimlerin motivasyonu güçlendirdiği, sürecin yavaş ilerlemesi ve teknik tekrarların fazla olması motivasyonu olumsuz etkileyebildiği görülmüştür. Bu noktada duyuşsal olarak dayanıklı olmak motivasyondaki bu değişimlerle baş edebilmede temel içsel kaynak konumundadır. Öğrencilerin sabırlı olmayı teknik gelişimin doğal bir eşlikçisi olarak anlamlandırmıştır. Bu durum öğrenme sürecine ilişkin beklentilerin de bu çerçevede şekillendiğini ve uzun vadeli gelişime odaklandıklarının bir göstergesi olarak yorumlanabilir.

Öğrenciler süreçte yaşadıkları psikolojik durumlarla baş edebilmek için çeşitli yollar geliştirdiklerini ifade etmişlerdir. Ö1 “*bunalınca mola verip sonra yeniden başlıyorum*”; Ö3: “*motivasyonum düşünce sevdiğim eserleri çalışıyorum*” sözleri ile baş etme yollarını ifade etmişlerdir. Sosyal desteğin önemini Ö6: “*Arkadaşlarının çalışmasını görmek ve onları izlemek beni motive ediyor*” sözleri ile dile getirirken Ö3: “*hocamın söylediği şeylerle sakinleşiyorum, motivasyonumu kazanmama yardım ediyor*” şeklinde ifade etmiştir. Öğrencilerin aktardıkları deneyimler, performans kaygısı ve öz güvenin öğrenme sürecinde belirleyici olduğunu; motivasyonun sürekliliği ve bu sürece eşlik eden duyuşsal dayanıklılığın ilerleme sağlamak açısından önemli bir rol oynadığını göstermektedir. Bununla birlikte, geliştirilen duygusal düzenleme yolları, bu psikolojik güçlüklerin öğrenme sürecini olumsuz etkilemesini azaltan destekleyici unsurlar olarak öne çıkmaktadır.

Çalışma Alışkanlıklarına İlişkin Güçlükler

Öğrencilerin gitar öğrenme sürecinde deneyimledikleri güçlüklerden biri de çalışma alışkanlıkları ile ilgilidir. Bu temaya ait alt temalar rutin ve zaman kontrolü ile bireysel çalışmayı destekleyen dijital araçların kullanımı olarak adlandırılmıştır. Tablo 4’te bu alt temalara ilişkin kodlar ve görüş bildiren öğrenci sayıları verilmiştir.

Tablo 4.

Çalışma alışkanlıklarına ilişkin güçlüklerle ilgili alt temalar, kodlar ve öğrenci sayıları

Alt tema	Kodlar	Öğrenci Sayısı
Çalışma Düzeni ve Zaman Kontrolü	Düzensiz çalışma, ödev odaklılık, kısa süreli yoğunluk, günlük program eksikliği, süreklilikte zorluk, planlı çalışmayı sürdürmemeye, hedefe dayalı çalışma güçlüğü	6
Bireysel Destekleyen Araçların Kullanımı	Çalışmayı Dijital Metronomsuz çalışma, video veya kayıtlı model alma, öz değerlendirme alışkanlığının olmaması	7

Araştırmaya katılan öğrencilerin ifadeleri, klasik gitar öğrenme sürecinde çalışma alışkanlıklarının henüz tam olarak sistematikleşmediğini ve bu konu ile ilgili zorluklar deneyimlediklerini göstermektedir. Öğrencilerin çoğunluğu düzenli bir çalışma programı izlemediklerini ve çalışmalarını genellikle kısa dönemli sonuç odaklı tasarladıklarını ifade etmişlerdir. Ö4: “*Düzenli bir programım yok ama verilen eserleri çalışınca hazırlanmış oluyorum*”; Ö2: “*Planlı hareket eden bir insan değilim, o haftalık ödev neyse onu bitiriyorum*” ödev ve sonuç odaklı bir çalışma yaklaşımını benimsediklerini ifade etmişlerdir. Ö6 ise çalışmalarında yaşadığı süreklilik sorununa: “*Bir hafta çok çalışıyorum, sonra bir ay hiç*” sözleri ile dikkat çekmiştir. Ö3 ise düzenli çalışmanın önemine ilişkin kazandığı farkındalığı: “*Her gün bir saat çalışmaya özen gösteriyorum*” sözleri ile dile getirmiştir. Düzenli çalışma alışkanlıklarını henüz geliştirememiş olduğu görülen öğrenciler, bu konuda başlangıç aşamasında olduklarını ve kendi öğrenme biçimlerini tanıma sürecinde bulduklarını ifade etmişlerdir. Öğrencilerin bir kısmı, çalışmalarını kısa vadeli hedefler etrafında yapılandırmaya başladıklarını ve bu durumun çalışma sürecini daha yönetilebilir hâle getirdiğini belirtmiştir. Ö7, hedefe dayalı çalışma yaklaşımını: “*Bugün o dört cümle bitecek, ne kadar sürerse süsün*” ifadesiyle dile getirirken; Ö3, planlı ve teknik odaklı çalışmanın

öğrenme sürecine katkısını: “Teknik çalışmaya uzun zaman ayırdığımda eser çalmak kolaylaşıyor” sözleriyle vurgulamıştır.

Öğrencilerin ifadeleri çalışma alışkanlıklarının henüz istikrarlı bir yapıya ulaşmadığını ve öğrenme sürecinde ödevler ve ders sorumlulukları gibi dışsal beklentiler çerçevesinde hareket ettiklerini işaret etmektedir. Bununla birlikte bazı öğrencilerin hedefe yönelik ve planlı çalışma konusunda birtakım algılarının oluştuğu da görülmektedir.

Bu ifadeler, öğrencilerin çalışma düzeni ve zaman yönetimine ilişkin farkındalıklarının gelişmeye başladığını ve öğrenme süreçlerini daha bilinçli biçimde yapılandırma yönünde adımlar attıklarını göstermektedir. Bununla birlikte öğrencilerin çalışma sürecini yapılandırırken dışsal beklentiler çerçevesinde hareket ettikleri görülmektedir. Bu durum öğrencilerin, çalışma alışkanlıklarını zaman içerisinde deneyimler yoluyla geliştirebilecekleri bir öğrenme alanı olarak gördüklerini düşündürmektedir.

Öğrenciler bireysel çalışmayı destekleyen metronom, ses kaydı ve video gibi araçları çoğunlukla gerektiğinde kullanılan ama alışkanlık haline gelmemiş unsurlar olarak ele almaktadır. Ö4: “itiraf edeyim, genelde metronomsuz çalışıyorum” sözleri ile bireysel çalışma sürecinde tempo kontrolünü sağlamak konusunda destek almadığını ifade etmiştir. Ö1 de benzer şekilde: “metronom genelde kullanmıyorum, ama kullansam daha iyi olurdu” sözlerini kullanmıştır. Ö5 ise: “başka performansların videolarını izleyerek notadan takip ediyorum” sözleri ile geliştirdiği görsel işitsel çalışma stratejisini açıklamıştır.

Öğrencilerin bu araçları gerektiğinde başvuru destek olarak görmeleri bireysel çalışma süreçlerini sistematik bir biçimde yapılandırmada ve izlemede eksiklikleri olduğunun bir göstergesi olarak yorumlanabilir. Öğrencilerin görsel-ışitsel destek ile model alma yoluyla yaptıkları çalışmaların faydalarını keşfetmeye başladıkları ancak teknolojik araçlardan yararlanarak öz-değerlendirme yapmanın potansiyel katkılarını henüz keşfetmedikleri söylenebilir.

TARTIŞMA SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu araştırma temel düzeyde klasik gitar öğrenen öğrencilerin gitar öğrenme sürecine ilişkin deneyimledikleri ve algıladıkları güçlükleri incelemiştir. Öğrencilerin karşılaştıkları güçlüklerin teknik, müzikal, psikolojik ve çalışma alışkanlıklarına ilişkin olmak üzere dört ana temada toplandığı belirlenmiştir. Bu sonuç öğrencilerin yalnız teknik ve müzikal boyutta değil psikolojik boyutta da güçlükler yaşadıkları ve çalışma alışkanlıklarının henüz tam olarak gelişmediğini göstermektedir.

Teknik güçlükler temasında öğrencilerin gitarı doğru konumlandırma, duruş-tutuş ve oturuşta fiziksel olarak zorlanma, sağ ve sol elin koordinasyonunu sağlama ve doğru çalma pozisyonunu koruma konularında zorluklar yaşadıkları görülmüştür. Duruş, tutuş ve oturuşta öğrencilerin ayaklık kullanımı sırasında yaşadıkları fiziksel zorlanmalar dikkat çekmektedir. Sağ ve sol el tekniği konusunda ise öğrenciler parmak koordinasyonu, kuvvet dengesi, bare tekniği, parmak esnekliği ve arpej geçişlerinde zorlandıklarını belirtmişlerdir. Gitarın çok sesli yapısı nedeniyle nota okuma ve çokseslilik ile ilgili zorlukların yaşandığı görülmüştür.

Görüşmelerden elde edilen sonuçlara göre öğrencilerin ritim-tempo kontrolü ve müzikal ifade konularında da zorluklar yaşadığı belirlenmiştir. Metronom ile çalışma alışkanlığı olmayan öğrenciler sabit tempoyu korumada zorlanırken, yavaş çalışma alışkanlığı olmayan öğrencilerin ritmik hata yapmaya yatkın olduğu görülmüştür. Öğrencilerin müziksel ifade ve yorum için gerekli olan nüans ve cümleme gibi unsurların farkında oldukları ama hissettiklerini sese dönüştürmede zorlandıkları sonucuna ulaşılmıştır. Öğrencilerin ifadelerine göre doğru nota çalmak ve müzikal çalmak arasında farka ilişkin bir anlayış geliştirmeye başladıkları ancak bu anlayışı performanslarına yansıtma henüz yeterli olmadıkları ve bu konuda zorlandıkları görülmüştür.

Öğrencilerin gitar öğrenme sürecinde psikolojik zorluklar yaşadıkları sonucuna ulaşılmıştır. Performans kaygısı yaşayan öğrenciler, bu kaygının fiziksel belirtilerine ve performans kalitesini olumsuz etkileyen yönlerine dikkat çekmişlerdir. Kaygı düzeyinin çoğunlukla hazırlık düzeyiyle ilişkili olduğu; yeterince çalıştıklarında kaygının azaldığı, hazırlık eksikliğinde ise arttığı ifade edilmiştir. Bu sonuç, performans kaygısının öğrenciler tarafından yalnızca bireysel bir heyecan durumu olarak değil, aynı zamanda değerlendirilme ile ilişkili bir deneyim olarak algılandığını göstermektedir. Özellikle sınav ortamlarında performans sergilemenin, değerlendiriliyor olma algısını güçlendirerek kaygıyı artırdığı; bu durumun dikkat süreçlerini ve müzikal ifadeyi olumsuz etkileyebileceği görülmektedir. Literatürde de performansın değerlendirmesinde algılanan baskıyı artırarak performans kaygısını yükselttiği ve müzikal ifade üzerinde olumsuz bir etki oluşturabileceği belirtilmektedir (Kenny, 2011; Papageorgi, Creech ve Welch, 2013). Motivasyon boyutunda ise çalışmaya başlayamama, sıkılma ve tükenmişlik gibi güçlükler dile getirilmiştir. Dascălu ve arkadaşları (2014) müzik öğreniminde özellikle başlangıç düzeyinde motivasyonun hızla azalabildiğini ve sürecin sabır gerektirdiğini belirtmektedir. Bu sonuç, bu çalışmada gözlenen öğrencilerin kısa süreli motivasyon dalgalanmalarıyla uyum göstermektedir. Ayrıca araştırma sonuçları öğrencilerin mola verme, sevilen eserleri çalma, öğretmen ve akran desteğinden yararlanma gibi baş etme stratejileri geliştirdikleri göstermektedir. Bu durum, öğrencilerin psikolojik zorluklarla başa çıkma sürecinde duygusal düzenleme becerilerinin gelişmekte olduğuna işaret etmektedir. Hallam, Creech ve Varvarigou (2018) başlangıç düzeyindeki çalgı öğrencileriyle yaptıkları çalışmada, gitar öğrencilerinin çalışma davranışlarını diğer çalgılara kıyasla daha özerk biçimde organize ettiklerini ve çalışmaya daha fazla zaman ayırdıklarını ortaya koymuştur. Araştırma, gitaristlerin özerklik ve ilişkisellik ihtiyaçlarının karşılanmasının motivasyonlarını belirgin biçimde artırdığını göstermektedir. Bu sonuçlar, mevcut çalışmada öğrencilerin sevilen eserlerle çalışma, sosyal destek alma ve kendi çalışma süreçlerini yapılandırma eğilimleriyle uyumludur. Benzer bir şekilde MacIntyre ve Potter (2013) da araştırmalarında gitar öğrencilerinin motivasyon yapılarının özerklik ve ilişkisellik temelli olduğunu ve öğrencilerin çalgıyla kurdukları ilişkiyi daha çok kendi seçtikleri repertuvara yönelme, bireysel ifade alanı bulma ve öğretmen-akran desteği gibi sosyal etkileşimler üzerinden tanımladıkları belirtilmiştir. Bu sonuç, öğrencilerin motivasyonlarını kişisel tercihleri ve sosyal etkileşimler yoluyla yapılandırdıklarını gösteren mevcut araştırma sonuçlarını desteklemektedir. Literatür ayrıca çalgı öğrenme sürecinde motivasyonun bireysel farklılıklar ile ilgili olduğunu ortaya koymaktadır. Treger (2018) araştırmasında deneyime açıklık, merak ve müzik ile benlik arasında kurulan yakınlığın bireylerin müzik ile ilgili motivasyonlarını artırdığını göstermektedir. Bu sonuç bu çalışmada elde edilen psikolojik güçlük algılarının neden bazı öğrencilerde daha yoğun bazı öğrencilerde ise daha az edilebilir düzeyde yaşandığını açıklayabilir.

Araştırma sonuçları öğrencilerin çalışma alışkanlıklarının çoğunlukla ödev ve kısa vadeli hedefleri gerçekleştirme üzerine olduğunu ve düzenli bir çalışma programı oluşturmanın onlar için zorlayıcı olduğunu ortaya koymuştur. Öğrencilerin öz değerlendirme alışkanlıklarının gelişmediği, teknolojik araçları bireysel çalışmalarını sırasında zaman zaman kullandıkları görülmüştür. Dascălu ve arkadaşlarının (2014) araştırması çalgı çalışma sürecinde dijital araçları kullanmanın bilişsel yükü azalttığı ve bağımsız çalışmayı desteklediğini vurgulamaktadır. Buna göre bu çalışmada öğrencilerin öğrenme sürecinde yaşadıkları güçlüklerin dijital araçları kullanma yönündeki eksikliklerinden de kaynaklandığı söylenebilir. Buna karşılık az sayıda öğrencinin düzenli çalışma, teknik çalışma odaklı olma, hedef belirleme, sıkılma hissine rağmen çalışma disiplini koruma gibi öz düzenlemeli çalışma stratejileri geliştirmeye başladığı ve bu konuda daha az zorluk yaşadığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuçlar, öğrencilerin çalışma sürecini yönetme konusunda henüz başlangıç aşamasında olduklarını; buna karşın kendi çalışma stillerini tanımaya ve daha bilinçli çalışma süreçleri geliştirmeye yönelik bir potansiyel taşıdıklarını göstermektedir. Mazur ve Laguna (2019) çalışma sürecinin temel bileşenlerinden birinin öğrencilerin duygularını düzenlemeye yönelik davranışları olduğunu öne sürmektedir. Bu durum mevcut çalışmada öğrencilerin geliştirmeye başladıkları psikolojik

güçlüklerle baş etme stratejilerinin çalışma alışkanlıklarını olumlu yönde etkileyeceğini düşündürmektedir.

Araştırma sonuçları başlangıç düzeyindeki klasik gitar öğrencilerinin öğrenme sürecine ilişkin güçlük algılarının yalnızca teknik boyutta değerlendirilemeyeceğini, müzikal, psikolojik ve çalışma alışkanlıklarına ilişkin boyutların birbiri ile ilişkili bir bütün olarak deneyimlendiğini ortaya koymuştur. Öğrencilerin deneyimleri klasik gitar öğrenme sürecini duruş, tutuş ve oturuş, sağ ve sol el tekniği gibi becerileri edinirken çok sesli müziği, karmaşık ritmik yapıları, müziksel ifade ve yorumlama becerilerini geliştirmeyi aynı zamanda çalışma motivasyonunu korumayı ve çalışma alışkanlıklarını geliştirmeyi bir arada kapsayan zorlu bir süreç olarak yansıtmıştır. Bu sonuç klasik gitar eğitiminde hem teknik ve müzikal beceriler hem de duyuşsal boyutlar ile çalışma alışkanlıklarını kapsayan bütüncül bir öğretim anlayışına duyulan ihtiyacı ortaya koymaktadır. Roulston, Jutras ve Kim (2015) de araştırmalarında çalgı öğrenme sürecinde karşılaşılan güçlüklerin kompleks yapısını ortaya koymuş ve teknik zorluklarla birlikte içsel motivasyon, öğretmen desteği ve öz düzenleme stratejilerinin birlikte işleyen yapısına dikkat çekmiştir.

Araştırma sonuçları doğrultusunda teknik ve müzikal becerilerin bir arada geliştirildiği öğretim tasarımlarının yapılması, öğrencilerin çalışma alışkanlıklarını edinmeleri için öz-düzenleme, öz-değerlendirme gibi stratejileri başlangıç düzeyinden itibaren çalışma rutinlerine dahil etmeleri için teşvik edilmesi; performans kaygısı, motivasyon eksikliği gibi güçlüklerle karşı desteklerin erişilebilir hale getirilmesi, özerklik ve ilişkisellik ihtiyaçlarına yanıt verilmesi; öğrencilerin bireysel çalışma süreçlerinde dijital araçların kullanımı ile ilgili bilgilendirilmeleri ve bu araçların çalışma sürecine dahil edildiği bir çalışma ortamının oluşturulması önerilmektedir.

TEŞEKKÜR VE AÇIKLAMALAR

Araştırmaya katkı sağlayan tüm öğrencilere teşekkür ederim.

ÇIKAR ÇATIŞMASI

Çalışma kapsamında herhangi bir kişisel ve finansal çıkar çatışması bulunmamaktadır.

YAZAR KATKISI

Çalışma Dizaynı: 1. Yazar

Veri Toplama: 1. yazar

Verilerin Analizi: 1. yazar

Makalenin Hazırlanması: 1. yazar

KAYNAKLAR

Alzugaray, F., Casanova, Ó., McPherson, G., & Hernández, S. (2020). Music self-efficacy for performance: an explanatory model based on social support. *Frontiers in Psychology, 11*. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2020.01249>

Canbulut, M., & Okay, H. H. (2021). Gitarda sol elde parmak numarası kullanımı hakkında müzik öğretmeni adaylarının görüşleri. *Güzel Sanatlar Enstitüsü Dergisi, 27*(46), 153-167

Chun, H. (2022). Exploring effective sight-reading methods for intermediate-level pianists in auditory, visual and technical proficient aspects: A literature review. *Frontiers in Art Research, 4*(12). <https://doi.org/10.25236/far.2022.041219>

Creswell, J. D. (2013). *Nitel araştırma yöntemleri*. Seçkin Yayıncılık.

- Duke, R. A. & Byo, J. L. (2018). Building musicianship in the instrumental classroom. In *Vocal, instrumental, and ensemble learning and teaching* An Oxford Handbook of Music Education (edt. G. E. McPherson & G. F. Welch) (s.165-183). Oxford University Press.
- Hallam, S., Creech, A., & Varvarigou, M. (2018). Existem diferenças na prática e na motivação entre alunos iniciantes tocando diferentes instrumentos musicais? *Orfeu*, 3(1), 054-084. <https://doi.org/10.5965/2525530403012018054>
- Dascălu, M.-I., Coman, M., Postelnicu, R., & Nichifor, C. (2014). Learning to play a musical instrument in adulthood – Challenges and computer-mediated solutions. *Procedia- Social and Behavioral Sciences*, 142, 311-317. <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2014.07.639>
- Hallam, S. (2001). The development of metacognition in musicians: Implications for education. *British Journal of Music Education*, 18(1), 27-39.
- Heijink, H., & Meulenbroek, R. G. (2002). On the complexity of classical guitar playing: Functional adaptations to task constraints. *Journal of Motor Behavior*, 34(4), 339-351.
- Huovinen, E., Ylitalo, A., & Puurtinen, M. (2018). Early attraction in temporally controlled sight reading of music. *Journal of Eye Movement Research*, 11(2). <https://doi.org/10.16910/jemr.11.2.3>
- Kenny, D. (2011). *The psychology of music performance anxiety*. Oxford University Press.
- Lebler, D. (2006). The master-less studio: An autonomous education community. *Journal of Learning Design*, 1(3). <https://doi.org/10.5204/jld.v1i3.31>
- MacIntyre, P., & Potter, G. (2013). Music motivation and the effect of writing music: A comparison of pianists and guitarists. *Psychology of Music*, 42(3), 403-419. <https://doi.org/10.1177/0305735613477180>
- Mazur, S. & Laguna, M. (2019). The role of affect in practicing a musical instrument: A systematic review of the literature. *Psychology of Music* 47(6) 848-863 <http://doi.org/10.1177/0305735619861831>
- McPherson, G. & McCormick, J. (2006). Self-efficacy and music performance. *Psychology of Music*, 34(3), 322-336. <https://doi.org/10.1177/0305735606064841>
- McPherson, G. E., & Zimmerman, B.J. (2002). Self-regulation of musical learning: A social cognitive perspective. In R. Colwell Sc C. Richardson (Eds.), *The New handbook of research on music teaching and learning* (pp. 327 – 347). Oxford University Press.
- Mercado, C. (2024). *Perceptions and Experiences Exploring Insufficient Training in Secondary Guitar Instruction: A Qualitative Multiple Case Study*. [Unpublished doctoral dissertation]. National University, USA.
- Merriam, S. B. (2002). Introduction to qualitative research. *Qualitative research in practice: Examples for discussion and analysis*, 1(1), 1-17. Jossey-Bass
- Merrick, B. & Johnson, C. (2024). Innovative online music teaching: reflective pedagogy and strategies for authentic dual-mode (online and face-to-face) delivery in music performance. *International Journal on Innovations in Online Education*, 8(1), 51-77. <https://doi.org/10.1615/intjinnovonlineedu.2024052031>
- Miranda, D. (2019). A review of research on music and coping in adolescence. *Psychomusicology Music Mind and Brain*, 29(1), 1-9. <https://doi.org/10.1037/pmu0000229>
- Öztutgan, K., Öztutgan, Z., & Ekiz, F. S. (2023). Gitar eğitiminde karşılaşılan konsantrasyon problemleri ve çözüm önerileri. *Eurasian Journal of Music and Dance*(23), 1-16. <https://doi.org/10.31722/ejmd.1107129>
- Papageorgi, I., Hallam, S., & Welch, G. F. (2007). A conceptual framework for understanding musical performance anxiety. *Research Studies in Music Education* 28, 83-107. <https://doi.org/10.1177/1321103X070280010207>
- Pike, P. (2017). Self-regulation of teenaged pianists during at-home practice. *Psychology of Music*, 45(5), 739-751. <https://doi.org/10.1177/0305735617690245>

- Qin, Y., Petsangsri, S., Ratanaolarn, T., & Cui, J. (2025). Developing peer-assessment based station rotation learning model to enhance students' cucurbit flute skills and learning motivation: A need assessment research. *Edelweiss Applied Science and Technology*, 9(7), 1424-1435. <https://doi.org/10.55214/25768484.v9i7.8935>
- Ramjattan, D. M. (2022). *Music Performance Anxiety on the Classical Guitar: Expert Strategies in Psychology and Pedagogy* [Unpublished doctoral dissertation], University of Toronto, Canada.
- Roulston, K., Jutras, P., & Kim, S. J. (2015). Adult perspectives of learning musical instruments. *International Journal of Music Education*, 33(3), 325-335. <https://doi.org/10.1177/0255761415584291>
- Traube, C. & Lavoie, M. (2008). The guitar as an extension of the voice - phonetic gestures underlying guitar timbre perception and description. *The Journal of the Acoustical Society of America*, 123(5_Supplement), 3657-3657. <https://doi.org/10.1121/1.2934963>
- Treger, S. (2018). Who is playing that wonderful music? Exploring predictors of playing a musical instrument. *Psychology of Music*. 48(5), 1-15. <http://do.org/10.1177/0305735618816178>
- Ward, S. M. (2011). *Attitudes and perspectives of pre-college guitar students: A study to help explain difficulty with note-reading in class guitar* [Unpublished doctoral dissertation] Arizona State University, USA.
- Zhang, H. & Jenatabadi, H. (2024). Effects of social support on music performance anxiety among university music students: Chain mediation of emotional intelligence and self-efficacy. *Frontiers in Psychology*, 15. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2024.1389681>